

ВИСНОВКИ
експертної комісії щодо чергової акредитаційної експертизи
підготовки бакалаврів з напрямом 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього
середовища та збалансоване природокористування» у Національному університеті
«Києво-Могилянська академія»

Відповідно до пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження (зі змінами та доповненнями, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2011р. № 1124) та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 1183-л від 13 червня 2018 р., експертна комісія у складі:

Сафранов - завідувач кафедри прикладної екології Одеського державного
Тамерлан екологічного університету, доктор геолого-мінералогічних наук,
Абісалович професор, *голова комісії*;

Мальований - завідувач кафедри екології та збалансованого природо-
Мирослав користування Національного університету «Львівська
Степанович політехніка», доктор технічних наук, професор, *член комісії*

в період з 25 червня по 27 червня 2018 р. включно, безпосередньо у навчальному закладі розглянула подану Національним університетом «Києво-Могилянська академія» (НаУКМА) акредитаційну справу та провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності даного вищого навчального закладу державним вимогам щодо підготовки бакалаврів з напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» – *чергова акредитація*.

При проведенні акредитаційної експертизи експертна комісія керувалась такими нормативно-правовими документами:

- Положенням про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах (затверджене Постановою Кабінету Міністрів України № 978 від 09.08.2001 р.) зі змінами, внесеними згідно з Постановами Постановою Кабінету Міністрів України №1124 від 31.10.2011р., № 801 від 15.08.2012 р., № 507 від 27.05.2014 р.

- Державними вимогами до акредитації напрямку підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу (наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 689 від 13.06.2012 р.), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 4 липня 2012 р. за № 1108/21420.

- Ліцензійними умовами надання освітніх послуг у сфері вищої освіти (затверджені наказом Міністерства освіти і науки України № 847 від 24.12.2003 р.) у редакції наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1377 від 29.11.2011 р.

- Постановою Кабінету Міністрів України №1019 від 08.08.2007 р. «Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг», із змінами та доповненнями, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 849 від 10.08.2011 р., № 845 від 10.08.2011 р., № 1124 від 31.10.2011 р., № 801 від 15.08.2012 р., № 233 від 05.04.2014 р.

- Постановою Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».

- Наказом Міністерства освіти і науки України від 17 вересня 2012 р. № 1021 «Про затвердження зразків документів, що додаються до заяв для проведення ліцензування освітніх послуг у сфері вищої освіти».

Голова комісії

 Т.А.Сафранов

ВИСНОВКИ
експертної комісії щодо чергової акредитаційної експертизи
підготовки бакалаврів з напрямку 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього
середовища та збалансоване природокористування» у Національному університеті
«Києво-Могилянська академія»

Відповідно до пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження (зі змінами та доповненнями, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2011р. № 1124) та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 1183-л від 13 червня 2018 р., експертна комісія у складі:

Сафранов - завідувач кафедри прикладної екології Одеського державного
Тамерлан екологічного університету, доктор геолого-мінералогічних наук,
Абісалович професор, *голова комісії*;

Мальований - завідувач кафедри екології та збалансованого природо-
Мирослав користування Національного університету «Львівська
Степанович політехніка», доктор технічних наук, професор, *член комісії*

в період з 25 червня по 27 червня 2018 р. включно, безпосередньо у навчальному закладі розглянула подану Національним університетом «Києво-Могилянська академія» (НаУКМА) акредитаційну справу та провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності даного вищого навчального закладу державним вимогам щодо підготовки бакалаврів з напрямку підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» – *чергова акредитація*.

При проведенні акредитаційної експертизи експертна комісія керувалась такими нормативно-правовими документами:

- Положенням про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах (затверджене Постановою Кабінету Міністрів України № 978 від 09.08.2001 р.) зі змінами, внесеними згідно з Постановами Постановою Кабінету Міністрів України №1124 від 31.10.2011р., № 801 від 15.08.2012 р., № 507 від 27.05.2014 р.

- Державними вимогами до акредитації напрямку підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу (наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 689 від 13.06.2012 р.), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 4 липня 2012 р. за № 1108/21420.

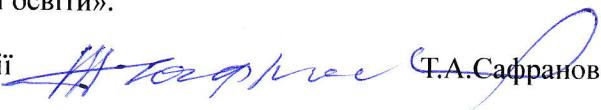
- Ліцензійними умовами надання освітніх послуг у сфері вищої освіти (затверджені наказом Міністерства освіти і науки України № 847 від 24.12.2003 р.) у редакції наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1377 від 29.11.2011 р.

- Постановою Кабінету Міністрів України №1019 від 08.08.2007 р. «Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг», із змінами та доповненнями, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 849 від 10.08.2011 р., № 845 від 10.08.2011 р., № 1124 від 31.10.2011 р., № 801 від 15.08.2012 р., № 233 від 05.04.2014 р.

- Постановою Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».

- Наказом Міністерства освіти і науки України від 17 вересня 2012 р. № 1021 «Про затвердження зразків документів, що додаються до заяв для проведення ліцензування освітніх послуг у сфері вищої освіти».

Голова комісії

 Т.А.Сафранов

- Наказом Міністерства освіти і науки України № 711 від 12.06.2014 р. «Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах України I-IV рівня акредитації».

- Державними будівельними нормами України ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів» (затверджене наказом Державного комітету України у справах містобудування і архітектури № 117 від 27.06.1997 р.).

Акредитаційна експертиза проведена за такими напрямками:

1) підтвердження достовірності інформації, поданої Національним університетом «Києво-Могилянська академія» до Міністерства освіти і науки України у зв'язку з проведенням чергової акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів з напрямку 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»;

2) підтвердження відповідності встановленим законодавством вимогам щодо кадрового складу, наукового рівня викладачів, забезпечення нормативних вимог до чисельності, рівня науково-дослідної діяльності випускової кафедри екології факультету природничих наук НаУКМА;

3) виявлення повноти навчального та методичного забезпечення напрямку, наявності навчальної документації та рівня інформаційного забезпечення, використання комп'ютерних технологій;

4) підтвердження відповідності нормативам МОН України щодо матеріально-технічного забезпечення напрямку підготовки, який акредитується.

На підставі розгляду оригіналів документів, що забезпечують правові основи освітньої діяльності у підготовці бакалаврів з напрямку підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», спілкування з керівництвом, відповідальними особами університету та викладачами кафедри екології, вивчення реального стану справ в університеті експертна комісія дійшла висновку, що інформація, подана до Міністерства освіти і науки України Національним університетом «Києво-Могилянська академія», є достовірною.

1. Загальна характеристика навчального закладу і спеціальності

Повна назва вищого навчального закладу: Національний університет «Києво-Могилянська академія».

Юридична адреса: 04070, м. Київ, вул. Г. Сковороди, 2. Телефон: +380(044) 425-60-59, факс: +380(044) 463-67-83. Електронна адреса: pr@ukma.edu.ua. Адреса офіційного сайту: <http://www.ukma.edu.ua>.

Національний університет «Києво-Могилянська академія» – спадкоємець одного з найстаріших вищих навчальних закладів України і Центрально-Східної Європи, першого офіційно визнаного у східнослов'янському світі - Києво-Могилянської Академії. Заснована 15 жовтня 1615 року як школа для дітей усіх станів на кошти, відписані знатною киянкою Галшкою Гулевичівною, у 1658 році офіційно набула юридичних прав вищої школи і титулу «академія» за Гадяцькою угодою. У 1817 році Києво-Могилянська академія була перетворена на Київську Духовну семінарію, а в 1819 році на території та в приміщеннях Києво-Могилянської Академії відбулося відкриття Київської духовної академії, яка припинила існування у 1918 році.

Після здобуття Україною незалежності у 1991 році розпорядженням Голови Верховної Ради України Києво-Могилянська академія відроджена як університет «Києво-Могилянська академія», якому з 1994 року Указом Президента України присвоєно статус національного і він став іменуватися Національний університет «Києво-Могилянська академія».

Як державний заклад вищої освіти НаУКМА провадить свою діяльність відповідно до Конституції України, Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і

Голова комісії

 Т.А.Сафранов

науково-технічну діяльність», актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших нормативно-правових актів України, Статуту НаУКМА, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 21 грудня 2016 року № 1589.

Декретом Кабінету Міністрів України університету було передано в безоплатне безстрокове користування будівлі та споруди, які перебувають у загальнодержавній власності і розташовані на його історичній території. НаУКМА використовує передане майно в освітніх цілях відповідно до Статуту, без зміни форми власності та утримує його за рахунок коштів НаУКМА.

З дня свого відродження університет, спираючись на вітчизняні традиції й здобутки міжнародного досвіду, активно розбудовує інноваційну модель вищої освіти в Україні, інтегровану у світову систему. Головна мета університету – стати таким навчально-виховним і науковим закладом, творчим об'єднанням, де б індивідуальна та спільна діяльність співробітників і студентів ґрунтувалась на засадах гуманізму і була спрямована на розвиток особистості як найвищої людської цінності, забезпечувала наукову, загальнокультурну і практичну підготовку спеціалістів вищої кваліфікації та формування інтелектуального потенціалу суспільства.

Основним освітнім принципом НаУКМА є концепція вільного творчого навчання (Liberal Arts Education), яка ґрунтується на визнанні цінностей демократичного суспільства й передбачає участь студента у формуванні свого навчального плану, вибір студентом навчальних дисциплін, сертифікатних програм та програми MINOR, трирівневу систему вищої освіти, перенесення центру ваги в навчанні з аудиторії на самостійну роботу студента.

Освітню діяльність НаУКМА здійснює за державним замовленням і за договорами про надання освітніх послуг з юридичними та фізичними особами.

Мовами навчання є українська й англійська. Починаючи з третього року навчання студент може поглиблювати знання англійської мови за профілем своєї спеціальності або обрати для вивчення ще одну іноземну мову: німецьку, французьку, польську, чеську, турецьку, японську тощо.

В університеті з першого року відродження запроваджена система кредитування навчальних дисциплін, що дає змогу співпрацювати з закордонними закладами освіти в плані обміну студентами, рейтингова система оцінки знань і самостійної роботи студентів, провадяться навчально-наукові та науково-дослідні семінари, атестація здійснюється переважно у письмовій або комбінованій формах.

НаУКМА першим серед закладів вищої освіти України:

- розробив і впровадив дворічні магістерські програми, створені з урахуванням найкращих здобутків європейської та американської систем вищої освіти;

- розробив і впровадив нові для вітчизняної освіти програми підготовки фахівців з економічної теорії, соціальної роботи, менеджменту в охороні здоров'я, а також надав інноваційного формату іншим програмам (філологія, журналістика тощо);

- 2006 року розробкою докторських (PhD) програм першим приєднався до реформування третього циклу освіти, передбаченого Болонськими деклараціями.

НаУКМА співпрацює зі 142 університетами 35 країн світу. У середньому, 20% студентів НаУКМА беруть участь у міжнародних проектах (літніх школах, конференціях, стажуванні тощо). В університеті діють спільні навчальні програми з закордонними університетами, які дозволяють отримати два дипломи – НаУКМА та університету-партнера програми.

НаУКМА є членом Асоціації Європейських Університетів; Асоціації університетів країн чорноморського регіону; Міжнародної асоціації президентів університетів (IAUP); Європейської асоціації міжнародної освіти (EAIE), а також підписантом Великої Хартії Університетів.

Один з наріжних принципів НаУКМА - нульова толерантність до корупції та плагіату, високі вимоги щодо академічної доброчесності. Інноваційна система освіти та велика увага до якості освіти – запорука того, що НаУКМА заслужено вважається одним із найпрестижніших закладів вищої освіти держави, а його випускники користуються

Голова комісії

T.A. Сафранов

стабільно високим попитом на ринку праці.

НаУКМА має найвищий IV рівень акредитації. На 6 факультетах, у Докторській школі та аспірантурі навчаються понад 4 тис. студентів, докторантів та аспірантів. У НаУКМА діють 22 бакалаврські та 27 магістерські освітні програми, а також 15 ліцензованих освітньо-наукових та 8 експериментальних PhD програм; 73% викладачів НаУКМА мають ступінь доктора та кандидата наук, переважна їх більшість мають досвід навчання, стажування чи викладання за кордоном.

Згідно зі Стратегією розвитку НаУКМА на 2015-2025 рр., університет розбудовується як науково-освітній центр вищої освіти, тому дослідження та наукова робота складають найзначнішу частину моголянського життя. 33 кафедри, 31 наукових центрів та лабораторій, понад 3000 вибіркового курсів дозволяють кожному студенту визначитися з колом своїх наукових інтересів і максимально повно реалізувати їх.

Національний університет «Києво-Могиллянська академія» підпорядкований Міністерству освіти і науки України і є загальнодержавною власністю. Керівник університету – президент Мелешевич Андрій Анатолійович, 1962 року народження. Випускник юридичного факультету Київського державного університету імені Т.Г. Шевченка. Кандидат політичних наук (ступінь PhD), доцент, заслужений юрист України. Посаду Президента НаУКМА займає з 17 грудня 2014 року.

Експертна комісія констатує, що НаУКМА має в наявності оригінали всіх необхідних засновницьких і реєстраційних документів:

1. Статут Національного університету «Києво-Могиллянська академія», затверджений Міністерством освіти і науки України (наказ № 1589 від 21.21.2016 р.);

2. Довідка про включення вищого навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів України від 01.06.2011 р. № 11-Д-02;

3. Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи Національний університет «Києво-Могиллянська академія» (ідентифікаційний код 16459396, серія А00 № 042205 від 22.08.2000 р., номер запису 10711200000002243);

4. Відомості з єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) про наявність Національного університету «Києво-Могиллянська академія» в ЄДРПОУ (дата первинної реєстрації: 09.03.1992 р., дата та номер останньої реєстраційної дії 23.12.2014 р. № 10711070012002243) та наявність ідентифікаційного коду 16459396;

5. Свідоцтво № 38231949 про реєстрацію платника податку на додану вартість (серія НВ № 786889 від 26.08.1997 р.);

6. Ліцензія МОН України, наказ МОН України від 13.07.1994 р. № 229 (надана вперше); наказ МОН України від 23.12.2016 р № 1513л (переоформлена);

7. Сертифікат про акредитацію НаУКМА з напрямку 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», серія НД-П № 1101372 (рішення ДАК від 01.07.2008 р., протокол №72; наказ МОН України від 07.07.2008 р. № 2180-Л).

Освітня діяльність в НаУКМА здійснюється відповідно до ліцензії від 23.12.2016 р. (наказ МОН України від 23.12.2016 № 1513л) та відповідно до Відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти, розмічених на офіційному сайті МОН України (станом на 18.05.2018 р.): <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/poslugi/licenzuvannya/vidomosti-pro-pravo-zdijsnennya-osvitnoyi-diyalnosti/vidomosti-temp-l>.

Підготовка фахівців в університеті ведеться за спеціальностями, вказаними в Переліку галузей знань і спеціальностей, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266. Зокрема, за 22 спеціальностями ведеться підготовка бакалаврів, за 27 – магістрів, ліцензовано освітню діяльність з підготовки фахівців за третім освітньо-науковим рівнем за 15 спеціальностями.

Випускову кафедру екології факультету природничих наук НаУКМА було створено у 1995

Голова комісії Т.А.Сафранов

р. На сьогодні кафедра екології завершує підготовку фахівців освітнього ступеня «бакалавр» з напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (галузь знань 0401 «Природничі науки»); з 2016 р. розпочато підготовку фахівців у галузі знань 10 «Природничі науки» рівнів вищої освіти (РВО) «бакалавр» (спеціальність 101 «Екологія») та «магістр» (спеціальність 101 «Екологія», освітньо-наукова програма «Екологія та охорона навколишнього середовища»).

Ліцензії на підготовку бакалаврів та магістрів з екології були видані МОН України у 2008 році. Ліцензійний обсяг підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» (денна форма навчання) – 50 осіб, термін навчання – три роки й десять місяців. Ліцензійний обсяг підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» (денна форма навчання) – 20 осіб, термін навчання – один рік і десять місяців.

У 2008 р. університет успішно пройшов чергову акредитацію за даною спеціальністю та отримав ліцензію на провадження освітньої діяльності для підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (наказ МОН України від 07.07.2008 р. № 2180-Л) з ліцензованим обсягом прийому 50 осіб.

У відповідності до Закону України «Про вищу освіту», у 2016 році кафедрою екології були розроблені й затверджені освітня програма підготовки бакалаврів за спеціальністю 101 «Екологія») та освітньо-наукова програма підготовки магістрів «Екологія та охорона навколишнього середовища» (спеціальність 101 «Екологія» галузі знань 10 «Природничі науки»). З 2016 року кафедра екології залучена до підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) РВО (доктор філософії) у рамках програми «Біорізноманіття» (програма підготовки затверджена Вченою радою НаУКМА 26.05.2016 р. протокол № 7). Таким чином, Національний університет «Києво-Могилянська академія» забезпечує повний цикл підготовки фахівців-екологів.

Структурним підрозділом НаУКМА, який відповідає за підготовку фахівців освітнього рівня «бакалавр» за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», є випускова кафедра екології факультету природничих наук.

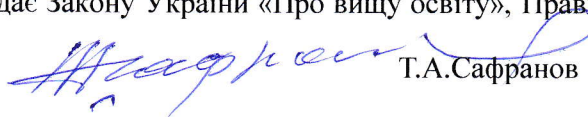
Висновок. Перевіривши наявність та достовірність документів, що забезпечують правові основи діяльності, експертна комісія зазначає, що Національний університет «Києво-Могилянська академія» має оригінали основних засновницьких документів, що відповідають вимогам акредитації; юридичні підстави для здійснення освітньої діяльності за напрямом підготовки, що акредитується. Наявні всі нормативно-правові документи, необхідні для здійснення освітньої діяльності, пов'язаної з підготовкою фахівців освітнього рівня «бакалавр» напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (галузь знань 10 - Природничі науки, спеціальність 101 - Екологія).

2. Формування контингенту студентів

Формування контингенту студентів – здобувачів першого (бакалаврського) рівня РВО з напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», проводиться згідно з планами прийому на навчання за державним замовленням та за кошти юридичних і фізичних осіб з урахуванням демографічних змін та кон'юнктури на ринку праці у межах ліцензованого обсягу 50 осіб.

Аналіз наданих документів свідчить про те, що прийом студентів з напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» відповідає Закону України «Про вищу освіту», Правилам прийому до

Голова комісії

Т.А.Сафранов

Національного університету «Києво-Могилянська академія», наказам президента університету та іншим нормативним документам. Ведення документації приймальної комісії здійснюється відповідно до нормативних вимог.

НаУКМА здійснює прийом осіб для здобуття першого (бакалаврського) РВО з напрямку підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» на підставі документа про повну загальну середню освіту та сертифікатів про результати ЗНО (конкурсні предмети - українська мова, біологія, а також географія або математика). Вступний рейтинг визначається за ваговими коефіцієнтами сертифікатів ЗНО з конкурсних предметів, середнім балом документа про повну загальну середню освіту та додатковими балами за успішне закінчення підготовчих курсів.

Профорієнтаційна робота кафедри екології складається з виступів співробітників кафедри перед вчителями та старшокласниками міських і сільських шкіл, участі викладачів у роботі Малої академії наук, в проведенні міських, обласних та всеукраїнських олімпіад з біології та екології, публікацій у друкованих та електронних засобах масової інформації об'яв про спеціальність та підготовчі курси, виступів на телебаченні. Особливу увагу в цьому контексті кафедра приділяє використанню соціальних мереж та можливостей Інтернет.

Контингент студентів за напрямом 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» формується з числа абітурієнтів з високим рівнем підготовки. Для збереження контингенту студентів у НаУКМА та на факультеті природничих наук, зокрема, здійснюються систематичні заходи щодо забезпечення належних умов надання освітніх послуг та якості навчання, що відповідають найкращим вітчизняним та міжнародним стандартам, потребам ринку праці України, а також вирішенню питань безперервності.

Ліцензійний обсяг на підготовку бакалаврів (денна форма навчання) складає 50 осіб і за звітний період виконувався у межах 36-64% (2015 - 2016 н. р. – 32 особи; 2016-2017 н. р. – 20 осіб, 2017 - 2018 н. р. – 18 осіб).

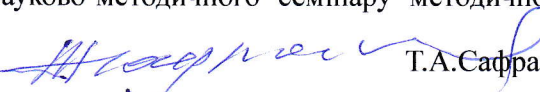
Висновок: Набір здобувачів першого (бакалаврського) РВО з напрямку підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» відповідає потребам регіону, а організація, планування та формування контингенту студентів здійснюється відповідно до чинного законодавства без порушень. Науково-педагогічні працівники кафедри екології проводять активну профорієнтаційну роботу. Показники прийому не перевищували встановлених ліцензованих обсягів. Державне замовлення виконується на 100 %. Ліцензований обсяг підготовки бакалаврів використовується не повністю, але випускова кафедра екології докладає значних зусиль для розв'язання об'єктивних та суб'єктивних проблем із формування контингенту студентів. Із урахуванням перспектив подальшого розвитку випускової кафедри екології та інших спеціальностей Національного університету «Києво-Могилянська академія» експертна комісія пропонує погодити запропонований обсяг підготовки фахівців першого (магістерського) рівня вищої освіти за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» – 50 осіб (денна форма навчання).

3. Зміст підготовки фахівців

Підготовку бакалаврів за напрямом 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» у НаУКМА регламентують:

– Галузевий стандарт вищої освіти України за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», який видано згідно з рішенням науково-методичного семінару методичної комісії з напрямку

Голова комісії

 Т.А.Сафранов

«Екологія» Науково-методичної ради МОН України (Наказ № 1543 від 27.12.2011 р.), що включає освітньо-кваліфікаційну характеристику (ОКХ) випускника вищого навчального закладу та освітньо-професійну програму (ОПП) підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр».

– ОКХ бакалавра напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», вибіркова частина – розроблена професорсько-викладацьким складом кафедри екології.

– ОПП підготовки бакалавра напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», вибіркова частина, яка розроблена професорсько-викладацьким складом кафедри екології.

– Навчальний план підготовки фахівців за освітнім рівнем «бакалавр» напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (спеціальність 101 «Екологія», галузь знань 10 «Природничі науки») та відповідні графіки навчального процесу.

Навчальний процес організовано у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», Програми заходів із забезпечення якості освіти у НаУКМА, затвердженої Ухвалою Вченої ради університету, та інших нормативних документів, затверджених МОН України та Кабінетом Міністрів України, а також за затвердженим графіком навчального процесу, робочими навчальними планами, робочими навчальними програмами дисциплін, необхідним методичним забезпеченням і розкладом занять. Структура навчального плану напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» складається обов'язкових навчальних дисциплін, вибіркової частини, у якій передбачені дисципліни самостійного вибору навчального закладу, дисципліни вільного вибору студента, та факультативних дисциплін.

Навчання в НаУКМА за програмами освітнього ступеня бакалавр, як система дидактично й методично оформлених дисциплін орієнтується на державні галузеві стандарти вищої освіти та регламентується Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, Освітньою концепцією НаУКМА, Стратегічним планом розвитку НаУКМА, Положенням про навчання в НаУКМА, освітньою програмою підготовки фахівців у галузі знань 10 «Природничі науки», спеціальності 101 «Екологія», відповідним навчальним планом.

Відповідно до Галузевого стандарту, загальний обсяг кредитів, необхідний для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, становить 240 кредитів ЄКТС, а термін навчання триває три роки десять міс. Основна частина кредитів ЄКТС спрямована для здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, які визначені Галузевим стандартом вищої освіти. Навчальний план передбачає 151,5 кредитів ЄКТС за циклом обов'язкових навчальних дисциплін; за циклом вибіркового навчальних дисциплін – 72 кредити ЄКТС (в тому числі й дисципліни вільного вибору студента – 27 кредитів ЄКТС). На практичну підготовку відведено 9 кредитів ЄКТС та 7,5 кредитів ЄКТС – на державну атестацію (на підготовку кваліфікаційної роботи).

Висновок: Експертна комісія відмічає, що зміст підготовки бакалаврів з напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (галузь знань 10 - Природничі науки, спеціальність 101 - Екологія) у Національному університеті «Кієво-Могилянська академія» відбувається відповідно до вимог Галузевого стандарту вищої освіти України. Навчальні плани розроблені відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» і погоджені у встановленому порядку. Перевірка робочих навчальних планів показала, що в навчанні забезпечується структурно-логічна послідовність викладання дисциплін. Навчальні плани у своїх обов'язковій та вибіркової частині виконуються на 100 %.

Голова комісії Т.А.Сафранов

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу

Навчальний процес та його науково-методичне забезпечення в Національному університеті «Києво-Могилянська академія», зокрема, на кафедрі екології, яка забезпечує підготовку здобувачів першого (бакалаврського) рівня з напрямку підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (галузь знань 10 - Природничі науки, спеціальність 101 - Екологія), здійснюється у відповідності до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення «Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України», Ліцензійних вимог щодо провадження діяльності у сфері вищої освіти, Державних вимог до акредитації напрямку підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу та іншими чинними нормативно-правовими актами, відповідно до Відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти, розміщених на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України.

На виконання Закону України «Про вищу освіту» в університеті розроблено і введено в дію Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (нова редакція, наказ № 263 від 01.06.2017), Положення про самостійну роботу студентів НаУКМА (наказ № 611 від 05.11.2012), Концепцію внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання (наказ № 107 від 05.03.2018), Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА (наказ № 112 від 07.03.2018) та інших. В цих документах визначені принципи та форми організації навчального процесу в умовах кредитної трансферно-накопичувальної системи підготовки фахівців.

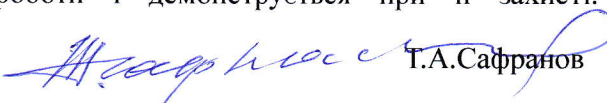
Планування і контроль за ходом навчально-виховного процесу здійснюється на адміністративному (президент, віце-президенти, завідувачі кафедр університету) та колегіальному (вчена рада університету, науково-методична рада університету, вчена рада факультету природничих наук) рівнях .

За планування навчально-виховного процесу відповідає навчально-методичний відділ НаУКМА. Цей підрозділ щорічно, з урахуванням аналізу бюджету часу студентів та затверджених в установленому порядку навчальних планів, розробляє графік організації навчального процесу в університеті. На цій основі затверджується розклад занять, в якому враховуються кількість студентів, форми занять, використання технічних засобів навчання, дослідних та комп'ютерних лабораторій та інші фактори.

Методичне забезпечення навчального процесу та впровадження нових технологій навчання здійснюється на підставі ухвал Вченої ради НаУКМА, рішень вченої ради Факультету природничих наук, розпоряджень та наказів президента НаУКМА. Науково-методична комісія університету систематично розглядає питання вдосконалення організації й науково-методичного забезпечення навчального процесу, впровадження нових технологій організації й проведення навчального процесу, використання державних і міжнародних стандартів у підготовці фахівців.

Завдання професійної підготовки екологів вирішуються через комплекс обов'язкових дисциплін, що входять до програм професійної і практичної підготовки. Завдяки цьому формуються належний професійний рівень підготовки фахівців. Вивчення загально-екологічних та практично спрямованих дисциплін забезпечує формування професійного світогляду, практичних умінь і навичок у галузі екології та суміжних сфер. Науково-практичне спрямування викладання курсів загальних і професійних дисциплін та залучення студентів до науково-дослідницької роботи в рамках бюджетних науково-дослідних та ініціативних тем кафедри, а також участь у роботі наукових семінарів є основою формування відповідної дослідницької компетентності студентів. Така компетентність закріплюється при підготовці кваліфікаційної роботи і демонструється при її захисті. Вимогами до

Голова комісії

 Т.А.Сафранов

кваліфікаційної робота є відповідність її змісту і форми науковим роботам, наявність елементів наукової новизни в її результатах та інші.

Наукову та практичну підготовку здобувачі отримують у процесі проходження виробничої практики зі спеціальності на базі наукових установ екологічного та біологічного профілю, промислових, виробничих підприємств, природоохоронних організацій та урядових установ.

Навчальні дисципліни, заняття з яких проводяться в комп'ютерних лабораторіях, забезпечені відповідними комп'ютерними програмами. Кафедра має власну комп'ютерну лабораторію з шести стаціонарних комп'ютерів та відповідного програмного забезпечення для проведення занять і досліджень, зокрема, з ГІС-технологій. Студенти мають вільний доступ до мережі Internet як через дротове під'єднання, так і через загальне покриття Wi-Fi, тому доступ до електронних комунікацій і ресурсів Internet є практично не обмеженим. Студенти також мають достатній обсяг часу для самостійної роботи у комп'ютерних лабораторіях. При цьому переважна більшість студентів користується власними комп'ютерами.

Навчальний план підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» як нормативний документ НаУКМА складений на підставі Галузевого стандарту вищої освіти і визначає організацію навчального процесу та спрямований на надання студентам збалансованої системи знань, що відповідають поточним та перспективним потребам галузі екології.

Усі дисципліни підготовки фахівців даного напрямку, проведення практик та атестація повністю забезпечені необхідними навчально-методичними матеріалами. Для кожної навчальної дисципліни кафедрою екології розроблені й затверджені в установленому порядку навчальні та робочі навчальні програми, що є нормативними документами. Методичне забезпечення навчального процесу складається з комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни та навчальної і науково-методичної літератури. До складу такого комплексу входять навчальна програма, робоча навчальна програма, конспект лекцій, матеріали до практичних занять, завдання для самостійної роботи студентів, завдання для проведення поточного та підсумкового контролю та комплексної контрольної роботи, комплекти екзаменаційних білетів.

Забезпеченість підручниками, навчальними посібниками та методичними розробками відповідає Державним вимогам до акредитації. Усі методичні матеріали готуються викладачами українською мовою, частина курсів викладається англійською мовою («Екологічне партнерство», «Зелений бізнес»). Забезпеченість самостійної роботи контрольними завданнями і методичними рекомендаціями складає 100%.

Науково-педагогічні працівники кафедри екології працюють над створенням власного навчального та навчально-методичного забезпечення. Так, викладачами кафедри екології одноосібно та у співавторстві підготовлені та видані низка монографій та посібників, зокрема:

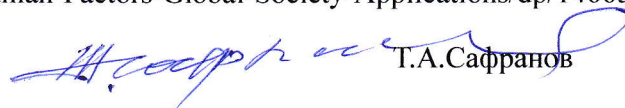
Монографії (розділи монографій):

Dukhin A.S., Z.R. Ulberg, T.G. Gruzina, *V.I. Karamushka*. Peculiarities of live cells' interaction with micro- and nanoparticles. In book: Colloid and Interface Science in Pharmaceutical Research and Development, Chapter: 10. Eds H.Oshima & K.Makino. Amsterdam, Oxford: Elsevier. – 2014. – P. 192 – 222.

Karamushka V.I. Education for sustainable development as a reaction to modern challenges. Chapter in: Human Factors of a Global Society: a System of Systems Perspective // Eds Mark T., Karwowski W., Frankowicz M., Kantola, J., Zgaga P. (Eds.). – Bosa Roca, USA: CRC Press, Taylor & Francis Group, 2014. - P. 773 - 780.

Ref.: <http://www.amazon.com/Human-Factors-Global-Society-Applications/dp/1466572868>

Голова комісії

Т.А.Сафранов

Карамушка В.І. Освіта і стійкий розвиток суспільства // Вища освіта України: ризики, сподівання, успіхи : монограф. / редкол. : Євтух М. Б., Горяня Л. Г., Терентьєва Н. О. / В. Карамушка, К. : Інтерсервіс, 2015. 420 с. (С. 7 – 49).

Богомаз М.В., Василюк О.В., Заворотна Г.В., *Кучма Т.Л.*, Некрасова О.Д., Перегрим М.М., Плига А.В., Полянська К.В., Пішняк Д.В., Прекрасна Є.П. Проектований національний природний парк Приірпіння та Чернечий ліс» (під ред. Є.Прекрасної). – К.: UNCG, Інститут зоології ім. І.І.Шмальгаузена. 2016. 76 с.

Boychenko S., Havryliuk R., Movchan Ya., Tarasova O., Sharavara V., Savchenko S. Water supply and water discharge: challenges and concept of responses–context of climate change and exhaustions of water resources // In Monograph: Water Supply and Wastewater Removal, Lublin University of Technology, 2016.–P.3-14. ISBN: 978-83-7947-200-0.

Shcherbak V. Issues and Challenges of Small Hydropower Development in the Carpathians Region (Hydrology, Hydrochemistry, and Hydrobiology of Watercourses) / Kovalchuk A., Obodovskyi O., *Shcherbak V.* ... [et al.]; Ed. A. Kovalchuk. – Uzhgorod - L'viv - Kyiv: Biological Faculty of L'viv National University and Hydroecological Society "Uzh", 2016. 195 p.

Деревська К.І. Самородна мідь вулканогенних формацій світу / Руденко К.В., *Деревська К.І.*, Приходько В.Л. Слободян Б.І., Александров О.Л. // Київ: Логос, 2017. 94 с.

Кліматогенні зміни рослинного світу Українських Карпат : монографія / *Дідух Я. П.*, Чорней І. І., ... *Козак О.М.*, *Норенко К.М.*; наук.ред. Я. П. Дідух, І. І. Чорней. – Чернівці : Друк Арт, 2016. 280 с.

Посібники, методичні рекомендації:

Методичні рекомендації щодо агроекологічної оцінки агроресурсів за даними ДЗЗ. Методики та режими дистанційного моніторингу / [О.Г. Тараріко, О.В. Сиротенко, Т.В. Ільєнко, *Т.Л. Кучма*, С.Г. Мудрик]. К., 2015. 30 с.

Методичні рекомендації з визначення ландшафтного різноманіття за даними дистанційного зондування Землі / [О.Г. Тараріко, Т.В. Ільєнко, *Т.Л. Кучма*, С.Г. Мудрик]. К., 2015. 21 с.

Тараріко О.Г., Сиротенко О.В., *Кучма Т.Л.*, Ільєнко Т.В. Аерокосмічний моніторинг опустелювання та деградації земель : наук. метод. посіб. / за ред. О.І. Фурдичка. К., 2017. 89 с.

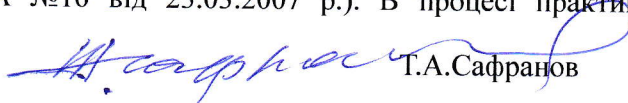
Карамушка В.І. (співавтор). Стратегія сталого розвитку України до 2030 року (проект). Бібліотека Всеукраїнської екологічної ліги. Серія «Збалансований розвиток». – 2017. № 8 (164). 43 с.

Пашков А.П. Безпека життєдіяльності : методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських занять та виконання самостійних письмових робіт. – К.: Основа, 2014. – 48 с.

Ознайомчо-польова, навчальна польова та дослідницька практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня з напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (галузь знань 10 - Природничі науки, спеціальність 101 - Екологія) є складовою частиною комплексного процесу підготовки фахівців. Практики мають науково-професійний характер і поєднують систему взаємозв'язку теоретичного навчання з науково-практичною діяльністю наукових установ, підприємств, організацій сфери охорони довкілля. Практика забезпечує закріплення та поглиблення отриманих під час навчання в університеті знань, вмінь і навичок та дає можливість творчо реалізувати їх в умовах самостійного виконання наукових досліджень та професійних функцій.

Проходження практики врегульовано Положенням «Про проведення практики студентів Національного університету «Києво-Могилянська академія» (введено у дію наказом президента НаУКМА №16 від 23.03.2007 р.). В процесі практики випускник

Голова комісії

 Т.А.Сафранов

університету формує та апробує основні положення своєї кваліфікаційної роботи та демонструє набуті професійні уміння і навички.

Базами практики є установи природно-заповідного фонду України, науково-дослідні організації, державні установи, які здійснюють діяльність у сфері охорони довкілля, виробничі підприємства, органи виконавчої влади, громадські організації та приватні компанії. Проходження практики здійснюється на підставі угод з відповідними організаціями та установами. Керівниками практики призначаються викладачі кафедр, які мають значний педагогічний досвід.

Контрольні заходи щодо перевірки та оцінювання якості знань і умінь, набутих у процесі навчання, включають поточний контроль, семестровий контроль, захист практики, державну атестацію. Ці види контролю передбачені Положенням «Про рейтингову оцінку систему оцінювання знань» (наказ НаУКМА № 280 від 13.06.2017 р.).

Згідно з навчальним планом, підсумкова атестація здобувачів підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» здійснюється шляхом прилюдного захисту випускної кваліфікаційної роботи на Екзаменаційній комісії, діяльність якої регламентується Положення про порядок створення, організацію і роботу екзаменаційної комісії в НаУКМА (наказ НаУКМА № 175 від 15.05.2015) та Положення про кваліфікаційну (випускную) роботу студента НаУКМА (наказ НаУКМА № 207 від 30.05.2016).

Стан внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності

Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності детально представлена у матеріалах акредитаційної справи й полягає в наступному. НаУКМА несе відповідальність за якість своїх освітніх послуг і забезпечення цієї якості, спираючись на внутрішню академічну культуру моголянської громади (студентів, викладачів і співробітників), інтеграцію наукових досліджень та освітнього процесу, взаємодію та професіоналізм усіх своїх підрозділів. Якість НаУКМА спирається на власні місію, візію та цінності, принципи академічної свободи, відкритості до нових знань та критики, чесності і толерантності у ставленні до всіх своїх членів і партнерів.

Контроль якості освіти здійснюється в НаУКМА у двох видах: контролюється якість процесів та постійно враховується якість результату. Мета системи контролю – визначення якості управлінських та академічних процесів в університеті, що охоплює якість забезпечення освітнього процесу, якість викладання, якість курсів, якість підготовки студентів, а також відповідність випускників кваліфікаційним вимогам за відповідними спеціальностями та підготовку вихідної інформації для прийняття управлінських рішень щодо подальшого вдосконалення та розвитку системи якості університету.

В НаУКМА розроблено пакет документів, які унормовують управління якістю освітньої діяльності, зокрема:

- «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Києво-Моголянська академія»;
- «Положення про відділ «Центр забезпечення якості освіти НаУКМА»»;
- «Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА»;
- «Положення про порядок реалізації права на міжнародну академічну мобільність»;
- «Тимчасове положення про порядок перевірки письмових робіт студентів НаУКМА на відповідність вимогам академічної доброчесності»;
- «Положення про кваліфікаційну роботу»;
- «Положення про порядок створення, організацію і роботу Екзаменаційної комісії в НаУКМА»;
- «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників НаУКМА»;

Голова комісії Т.А.Сафранов

- «Положення про конкурс на здобуття премії «Викладач року» в НаУКМА»;
- «Методичні рекомендації з розроблення освітніх програм»;
- «Методичні вимоги до структури та змісту навчальних планів підготовки бакалаврів та магістрів»;
- «Методичні вимоги до порядку проведення запису на вибіркові дисципліни за допомогою системи автоматизованого запису» та інші нормативні документи.

В НаУКМА створено Центр забезпечення якості освіти, якій здійснює регулярний моніторинг якості викладання та якості навчальних курсів шляхом on-line опитування студентів, викладачів, випускників і працевлаштувачів. Центр також здійснює тестування, аналіз результатів сесій, контроль якості самостійної роботи студентів, контроль за проходженням студентами практик, проведення ректорських контрольних робіт, аналіз атестації здобувачів вищої освіти та моніторинг працевлаштування випускників. Навчально-методичний центр здійснює аналіз робочих програм дисциплін та навчально-методичних матеріалів. Питання якості навчання і викладання та організації освітнього процесу розглядають на засіданнях Навчально-методичної комісії, Комітету з якості Вченої Ради та Вченою Радою НаУКМА.

В НаУКМА проводиться регулярно оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників НаУКМА та оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті НаУКМА.

Для визначення, в якій мірі здобувачами вищої освіти досягнуті навчальні результати, здобуті певні компетентності та інші цілі освітньої програми, в НаУКМА з 1992 р. діє рейтингова система оцінювання знань. Ця система застосовується з метою підвищення якості навчання шляхом стимулювання роботи студентів упродовж усього семестру та створення умов для прояву кожної особистості, а також заради підвищення об'єктивності оцінки підсумків усіх видів освітньої діяльності. Для кожної дисципліни викладачем встановлюються критерії оцінювання знань, розробляються правила оцінювання навчальних результатів студентів та встановлюється система балів, які отримує студент у процесі виконання усіх видів робіт та контрольних заходів. Ці вимоги обов'язково доводяться до кожного студента. За результатами семестрового контролю складаються рейтинги успішності студентів. Рейтинговий список студентів оприлюднюється на офіційному веб-сайті НаУКМА.

Щорічно проводиться аналіз кадрового забезпечення кафедр для кожної спеціальності згідно з Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187.

Необхідною умовою якісної підготовки здобувачів вищої освіти і забезпечення рівня викладання є підвищення кваліфікації (професійний розвиток) науково-педагогічних працівників. Запроваджено власну систему професійного розвитку (підвищення кваліфікації) викладачів. Школа професійного розвитку викладачів при НаУКМА входить до компетенції Центру забезпечення якості. Обсяг програми – 140 годин (80 – очна частина, 60 – для самостійної роботи). Після завершення навчання видається Сертифікат державного зразка. Також проводяться навчання викладачів у спеціальних літніх і зимових «Школах Профі+», заснованих працевлаштувачами-випускниками НаУКМА. Підвищення кваліфікації має на меті насамперед збільшити викладацькі компетентності викладачів.

НаУКМА забезпечений власними інформаційними системами та необхідними ресурсами для ефективного управління навчальним процесом, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою. Здійснюється підтримка та розвиток сервісів, спрямованих на ефективне управління освітнім процесом, його покращення та оптимізацію за такими напрямками:

- QA (qa.ukma.edu.ua). Основна мета системи – електронне опитування студентів щодо якості викладання та якості курсів у НаУКМА;

Голова комісії

 Т.А.Сафранов

- Система konkurs (konkurs.ukma.edu.ua). Для відображення перебігу вступної кампанії НаУКМА;
- Система автоматизованого запису (САЗ). Розробка НАУКМА, оформлено Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір «Комп'ютерна програма «Автоматизований запис на дисципліни вільного вибору»»;
- Автоматизована система (АСУНП) «Оптіма». Для управління навчальним процесом;
- Проект DistEdu: на платформі MOODLE. Для запровадження дистанційного навчання;
- Середовище АБІС ALEP 500 наукової бібліотеки НаУКМА. Для представлення програм курсів та рекомендованої літератури (понад 300 дисциплін);
- Корпоративне середовище Office 365 (підпрограми Teams, OneDrive та ін.). Для навчального процесу та спілкування викладачів зі студентами.
- Спеціалізовані продукти та проекти: ALEPH (бібліотека); eKMAIR (інституційний репозитарій); Open Journal System (могилянські журнали); ОМЕКА (цифрова бібліотека).

Важливою складовою процесу забезпечення якості навчання і викладання в НаУКМА є дотримання принципів академічної доброчесності. Запобігання плагіату, різні форми пропагування доброчесності, навчання академічному письму виступають важливими інструментами недопущення порушень цих принципів. Одним з головних напрямів діяльності Центру забезпечення якості освіти є створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників Університету та здобувачів вищої освіти. Для цього використовується антиплагіатна система StrikePlagiarism. За допомогою цієї системи проводиться обов'язкова перевірка випускових студентських робіт.

Висновок: Експертна комісія відзначає, що організаційне та навчально-методичне забезпечення дисциплін забезпечує високий рівень підготовки бакалаврів за напрямом 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (галузь знань 10 «Природничі науки», спеціальність 101 «Екологія»). Обов'язкові та вибіркові дисципліни повною мірою забезпечені навчально-методичною літературою, в тому числі підготовленою викладачами НаУКМА. Наявність методичного забезпечення дисциплін навчального плану складає 100 %.

5. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Науково-педагогічні працівники Національного університету «Кієво-Могилянська академія», які здійснюють освітній процес підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», повністю відповідають діючим нормативам та вимогам. До освітнього процесу також залучаються викладачі з інших кафедр НаУКМА для викладання дисциплін, що не є профільними для кафедри екології (зокрема, «англійська мова» та деякі інші).

Всі викладачі відповідають кваліфікаційним вимогам, що визначені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності (постанова КМУ України від 30 грудня 2015 р. № 1187 у редакції від 10 травня 2018 р. № 347). У 2017-2018 н.р. навчально-виховний процес забезпечували 29 науково-педагогічних працівників (12 штатних), з них на постійній основі: 5 докторів наук (5 професорів), 5 кандидатів наук (3 доценти, 2 старші викладачі), 2 старші викладачі. До підготовки бакалаврів з екології залучаються провідні вітчизняні вчені з науково-дослідних інститутів НАН України. За сумісництвом на кафедрі екології працюють 8 докторів наук, (5 професорів, 3 доценти), 2 кандидата наук (доценти), 4 кандидата наук, 3 старших викладача; всі мають досвід дослідницької, управлінської та інноваційної роботи у

Голова комісії Т.А.Сафранов

галузі екології, охорони навколишнього середовища та суміжних дисциплін. З них 7 працівників кафедри екології мають сім та більше видів і результатів професійної діяльності особи за спеціальністю (згідно п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (постанова КМ України зі змінами від 10.05.2018 № 347), які застосовуються до визнання кваліфікації за спеціальністю 101 «Екологія».

Структурним підрозділом, який відповідає за підготовку бакалаврів за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», є випускова кафедра екології факультету природничих наук. Науково-педагогічний склад кафедри складається з 12 постійних працівників, з яких 5 докторів наук (5 професорів), 5 кандидатів наук (3 доценти, 2 старші викладачі), 2 старші викладачі, що складає 83% викладачів кафедри з науковими ступенями та 67% з вченими званнями. Всі викладачі мають базову вищу освіту, що відповідає профілю забезпечуваних дисциплін. Середній вік викладачів становить 60 років.

З 2014 р. кафедру екології очолює доцент, кандидат біологічних наук *Карамушка Віктор Іванович*, автор та співавтор понад 150 наукових та науково-методичних праць, опублікованих в українських і зарубіжних фахових виданнях, з-поміж яких 11 підручників, посібників та інших навчально-методичних праць, 7 – монографій. Карамушка В.І. керує науковою роботою магістрантів і аспірантів; здійснює наукове керівництво в рамках бюджетних та ініціативних тем (зокрема, керівництво бюджетною науковою темою «Оцінка впливу регіональних змін клімату на екосистеми та визначення ризиків їх негативних наслідків з використанням даних дистанційного зондування та наземних спектро-, газометричних і гідрометеорологічних вимірів» в рамках Договору на виконання НДР з Державною установою «Науковий центр аерокосмічних досліджень Землі Інституту геологічних наук Національної академії наук»). В.І. Карамушка залучався в якості експерта до низки міжнародних і національних проектів (останні – Проект ПРООН/ГЕФ «Інтеграція положень Конвенцій Ріо в національну політику України», 2016-2017; Проект «Місцеві Ініціативи для Сталої України, LINK», 2016-2017; Проект «Оцінка Технічної допомоги ЄС в галузі науки та інновацій для розвитку країн-партнерів за 2007-2013», 2015, та інші). Показник наукової результативності В.І.Карамушки індекс Хірша $h = 8$ (Scopus) і 10 (Google Scholar).

За останні 5 років науково-педагогічними працівниками кафедри екології захищено 2 кандидатські дисертації, завершується підготовка докторської дисертації Вишенською І.Г.

У складі кафедри є доктори і кандидати біологічних, хімічних, геолого-мінералогічних та медичних наук.

Як засвідчує перевірка, підвищення кваліфікації викладацького складу кафедри відбувається кожні п'ять років і коригується відповідно до конкретних умов навчально-виховного процесу без порушення вимог щодо підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу.

Висновок: Кадровий склад випускової кафедри екології факультету природничих наук Національного університету «Києво-Могилянська академія» є збалансованим, до складу входять доктори і кандидати біологічних, хімічних, геолого-мінералогічних та медичних наук. Очолює випускову кафедру кандидат біологічних наук, доцент В.І. Карамушка. Професорсько-викладацький склад випускової кафедри здатний на високому рівні виконувати навчально-методичну, наукову та організаційну роботу. Підвищення кваліфікації викладацького складу відбувається відповідно до діючих вимог.

Голова комісії

Т.А.Сафранов

6. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення навчального процесу

Для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101 - Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологія та охорона навколишнього середовища» університет має необхідну матеріально-технічну базу.

Навчання в університеті здійснюється в 11 навчальних корпусах, бібліотеці ім. Антоновичів та приміщеннях Культурно-мистецького центру загальною площею будівель 41 496,6 кв. м. Кількість площ навчально-лабораторних приміщень на 1 студента - 41496,6 кв. м.: 4066 чол. = 10,2 кв. м.

Навчальний процес забезпечується обладнанням, приладами, інструментами та матеріалами у відповідності до вимог навчальних планів і програм навчальних дисциплін. Університет, зокрема, має потужну наукову бібліотеку (9 підбібліотек), потужний інформаційно-обчислювальний центр, навчальну лабораторію інформатики, відділ технічних засобів навчання.

Ці можливості у повній мірі використовуються в навчальному процесі підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

Для навчального процесу кафедра екології використовує як приміщення, закріплені за кафедрою (зокрема, Зелена аудиторію), так і лекційні аудиторії, аудиторії для практичних занять, екологічну лабораторію та комп'ютерні класи.

Експертна комісія засвідчує, що всі приміщення укомплектовані необхідними інструментами, приладами і матеріалами, технічними засобами навчання і обробки інформації відповідно до функціонального призначення. Стан приміщень задовільний, умови для праці відповідають санітарно-гігієнічним нормам. На кафедрі є необхідна документація з охорони праці та засоби протипожежної безпеки. Система контролю за дотриманням вимог техніки безпеки та безпеки життєдіяльності здійснюється під час проведення занять. Площа приміщень для аудиторних та лабораторних / практичних занять відповідає вимогам ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів», (Держкоммістобудування України № 117 від 27.06 1996), і становить не менше 3 м² на одного студента, враховуючі усі приміщення, де проводяться заняття і не меншою ніж 4 м² на одного викладача, що працює на постійній основі, та одного працівника навчального допоміжного складу.

Наукова бібліотека НаУКМА є навчально-допоміжним, інформаційним, науковим, культурно-освітнім структурним підрозділом, який знаходиться в центрі академічного та дослідницького процесів в НаУКМА. Загальний бібліотечний фонд (станом на 1.01.2018) становить 810 335 прим., 105 989 назв ресурсів (32 баз даних). Це серйозна колекція наукової, навчальної, довідкової літератури та періодичних видань, що забезпечують наукову та академічну місію НаУКМА. Бібліотечна колекція повністю представлена в електронному каталозі - <http://aleph.ukma.kiev.ua/F>. Наукова бібліотека НаУКМА розташована в шести корпусах університету. Обслуговує користувачів через 15 читальних залів (612 робочих місць) та 6 абонементів в дев'яти підбібліотеках, зокрема: бібліотека імені Тетяни та Омеляна Антоновичів, філологічна бібліотека, мистецька бібліотека, американська бібліотека імені Віктора Китастого, бібліотека польського центру, бібліотека Ресурсного центру для вивчення англійської мови. Аналіз забезпечення дисциплін спеціальності 101 - Екологія підручниками і навчальними посібниками засвідчив, що 100% дисциплін забезпечені навчальними посібниками і підручниками власної бібліотеки в кількості не менше, ніж один примірник на п'ятьох студентів.

З метою більш повного забезпечення навчального процесу друкованою продукцією в НаУКМА діє редакційно-видавничий відділ. Доступ до електронної інформації здійснюється з локальної мережі бібліотеки та її підрозділів, а також через загальну університетську мережу Wi-Fi. Кафедра екології у достатній мірі забезпечена також сучасною мультимедійною та комп'ютерною технікою.

Голова комісії

Т.А.Сафранов

Соціально-культурна інфраструктура університету.

На балансі НаУКМА знаходяться гуртожитки, що розташовані за адресами: м. Київ, вул. Харківське шосе, 17; м. Київ, вул. М. Цветаєвої, 14б, м. Київ, вул. І. Кудрі, 31а, Київська область, смт Ворзель, вул. Кленова, 6а. В гуртожитки університету в першу чергу заселяються студенти та аспіранти, які мають пільги. До питань розподілу місць у гуртожитках та поселення активно залучені старости та представники студентства. Практично усі іногородні студенти, які потребують поселення до гуртожитку, повністю забезпечені місцями.

Мережу соціальної інфраструктури університету складають гуртожитки для студентів і аспірантів, їдальні та кафе, культурно-мистецький центр та кінозал, служба соціально-психологічної адаптації, центр працевлаштування студентів та випускників, кредитна спілка «Поміч», спортивний зал та три зали силової підготовки.

Університет приділяє увагу розвитку спорту, має спортивну базу, що включає спортивний зал, тренажерний зал, зал силової підготовки та гімнастичний зал. Крім цього, НаУКМА додатково орендує доріжки в плавальному басейні. Кафедрою фізичного виховання університету створено додаткові групи та спортивні секції, що дають можливість поліпшити фізичний стан студентів.

Університет має культурно-мистецький центр з актову залом на 700 місць. Ще одна актовка зала на 200 місць знаходиться в корпусі № 1, кінозал на 50 місць - в корпусі № 9.

Соціальна інфраструктура є достатньо розвинутою та відповідає нормативним вимогам.

Висновок: Експертна комісія підтверджує, що матеріально-технічне та інформаційне забезпечення навчального процесу в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» дозволяє здійснювати підготовку бакалаврів за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування». (галузь знань 10 «Природничі науки», спеціальність 101 «Екологія»). Університет має необхідну соціально-культурну інфраструктуру, що сприяє формуванню особистості студентської молоді.

7. Науково-дослідна діяльність і міжнародні зв'язки

7.1. Наукова робота

Кафедра екології є своєрідним інтелектуальним, освітнім та експертним центром у сфері досліджень природних та антропогенних екосистем, змін клімату, сталого розвитку та екологічного управління. Науково-дослідна робота на кафедрі екології проводиться згідно з тематичними планами держбюджетних робіт та робіт, що виконуються з власної ініціативи кафедри.

Основними науковими напрямками досліджень кафедри є дослідження у таких галузях як екосистемі дослідження, біологічне різноманіття, екологічне управління і сталий розвиток, геологічне різноманіття та ландшафти, екологічне право та біоетика. Предметною сферою досліджень є:

- трансформація наземних та водних екосистем під впливом антропогенних чинників та змін клімату;
- продуктивність, енергетичні потоки та карбоновий цикл природних степових та інших екосистем;
- біокоолоїдні процеси у водних екосистемах;
- особливості організації та функціонування штучних екосистем (урбоекосистеми);
- теорія і практика збереження біорізноманіття (зокрема, ценотичного різноманіття);
- екологія рослин (фітоценологічні дослідження, рідкісні види флори України);
- мінералогічні та геохімічні особливості геологічного середовища;
- теорія і практика збереження геологічного різноманіття та ландшафтів;

Голова комісії

 Т.А.Сафранов

- управління природоохоронними територіями та прибережними смугами;
- геоінформаційні системи в екологічних дослідженнях та управлінні;
- освіта для сталого розвитку, практика та індикатори сталого розвитку;
- принципи біоетики;
- формування екологічного права в процесі розвитку відносин людини та суспільства з навколишнім середовищем.

Наукові дослідження на кафедрі виконувалися та виконуються в рамках бюджетних та ініціативних тем, які достатньо повно описані у матеріалах акредитаційної справи. Варто зауважити, що практично в усіх науково-дослідних темах брали участь аспіранти та студенти бакалаврської та магістерської програм. Результати наукових досліджень кафедри використовуються при викладанні дисциплін «Екологія водних і наземних систем», «Екологія рослин з основами ботаніки», «Популяційна екологія», «Економіка природокористування», «Моніторинг довкілля» та інших.

На кафедрі екології з 2008 по 2015 роки діяла пілотна докторська програма «Біологія та біорізноманіття», в результаті якої були підготовлені та захищені дисертаційні дослідження і присвоєно ступінь PhD НаУКМА:

- Альошкіній Улянї (ступінь кандидата біологічних наук за спеціальністю 03.00.16 – екологія, 2012); Дослідження та дисертація: «Екосистеми міста Києва: класифікація, порівняльна характеристика та охорона», науковий керівник – проф. Я.П. Дідух;

- Козак Олені (ступінь кандидата біологічних наук за спеціальністю 03.00.16 – екологія, 2016); Дослідження та дисертація: «Природні біотопи басейну р. Латориця: класифікація, порівняльний аналіз та оцінка стану», науковий керівник – проф. Я.П. Дідух;

- Халаїм Олександрі (ступінь кандидата біологічних наук за спеціальністю 03.00.16 – екологія, 2018); Дослідження та дисертація: «Оцінка потоків CO₂ у модельних степових екосистемах за різної кількості опадів», науковий керівник – проф. І.Г. Вишенська.

З 2014 р. на кафедрі діє науковий семінар «Людина і довкілля», на засіданнях якого заслуховуються та обговорюються наукові доповіді працівників кафедри та провідних вітчизняних і закордонних вчених. Впродовж останніх років кафедра екології виступила організатором та господарем кількох науково-практичних конференцій, в тому числі й міжнародних, зокрема:

- Круглий стіл «Стратегія розвитку біоенергетики в Україні» (26 травня 2015 р., НаУКМА) організовано кафедрою за підтримки ЄС;

- Конференцію «Зміни клімату, навколишнє середовище та сучасне місто» (29 жовтня 2015 року, НаУКМА) проведено разом з Посольством Франції в Україні;

- У 2017 та 2018 роках було організовано та проведено студентську наукову конференцію «Суспільство, довкілля та зміна клімату», яка стає традиційною й буде проводитися щороку в рамках Днів науки в НаУКМА;

- Студентська конференція Програми Балтійського університету «Співробітництво країн Балтійського регіону у впровадженні Порядку денного до 2030 року: мій внесок у досягнення Цілей сталого розвитку 2030» (Baltic University Program Students Conference «Baltic Region Collaboration in Agenda 2030 Implementation: My Contribution in Achieving Sustainable Development Goals 2030», Pushcha Lisova - Kyiv, Ukraine, 9 – 12 April 2017);

- У партнерстві з Міжнародним товариством менеджерів надзвичайних ситуацій (TIEMS) кафедра організувала й провела конференцію «Реформи в освіті з управління надзвичайними ситуаціями та цивільного захисту», 30 травня 2017 р.;

- Ректорську конференцію «Роль освіти у впровадженні Цілей сталого розвитку до 2030 р. в Україні» (НаУКМА, 7 грудня 2017 р.) проведено у партнерстві з Програмою розвитку ООН в Україні; та інші. Окрім цього, викладачі кафедри беруть активну участь у наукових форумах різного рівня та виступають організаторами та співорганізаторами таких заходів за межами НаУКМА.

Голова комісії

Т.А.Сафранов

Кафедра екології має угоди про співпрацю з провідними вітчизняними науковими інституціями, міжнародними та громадськими організаціями, зокрема, з Біосферним заповідником «Асканія-Нова» імені Ф.Е. Фальц-Фейна Національної академії аграрних наук України, Інститутом екології Карпат НАН України, адміністрацією Міжріченського національного природного парку, адміністрацією Карпатського національного природного парку, адміністрацією Карпатського біосферного заповідника, Інститутом гідробіології НАН України, Державною установою «Центр аерокосмічних досліджень Землі» Інституту геологічних наук НАН України, Інститутом ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, Українським національним центром екології моря, Національним ботанічним садом імені М.М.Гришка та ін.

Науковий доробок кафедри екології за 2013-2017 рр. складає понад 70 статей у провідних фахових українських та іноземних журналах, 5 колективних монографій, 2 посібники, понад 130 виступів на наукових конференціях. Перелік наукових видань професорсько-викладацького складу кафедри достатньо повно представлений в акредитаційній справі.

7.2. Науково-дослідна робота студентів

Значну увагу колектив кафедри екології приділяє науковій роботі студентів. Студенти активно залучаються до виконання роботи за кафедральними науковими напрямками, беруть участь у виконанні планових НДР при проведенні експериментальних, польових та теоретичних досліджень.

Науково-дослідна робота студентів на кафедрі здійснюється в таких формах:

- навчальна науково-дослідна робота студентів передбачена діючими навчальними планами. До цього виду науково-дослідної роботи відноситься випускна кваліфікаційна робота;

- дослідницька робота понад вимог, що пред'являються навчальними планами.

В результаті кращі роботи студентів були опубліковані в матеріалах наукових форумів та наукових періодичних виданнях, зокрема:

Рак О.О., Качула І.Г. Види роду *Drosera* в нетипових біотопах // Мережа NATURA 2000 як інноваційна система охорони рідкісних видів та оселищ в Україні // Матеріали науково-практичного семінару (м. Київ, 15 лютого 2017 р.) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». Вип. 1. Київ, 2017. - С. 131-132.

Пашков А. П., Барановська А.С., Телюкова А. М. Аналіз загроз національної безпеки України та передовий досвід щодо їх розв'язання // Безпека життєдіяльності – К.: Основа, 2017. - № 1. - С. 20 - 25.

Лукавенко Я.І., Деревська К. І. Економічна оцінка вартості прямого використання екосистемних послуг Асканійського степу (на прикладі біосферного заповідника «Асканія - Нова») // Наукові записки НаУКМА. - 2017. - Т. 197. - С. 38-46.

Вишенська І.Г., Жовтенко А. А., Добра І.С. Вплив кліматичних факторів на акумуляцію вуглецю в компонентах лісової підстилки дубового фітоценозу // Наукові записки НаУКМА, Київ. – Сер. Біологія та екологія, 2016. - Т. 184. - С. 46-51.

Забарна О.Г., Халаїм О. О. Оцінка впливу температурних показників на формування маляріогенності території України // Інфекційні хвороби. - 2016. - № 4. - С. 69 - 72.

Громико М. Г., Пашков А. П, Нападівська Л. А., Короленко І.Ю., Пашков С. І. Світові еколого – економічні пріоритети у вирішенні проблем відходів // Безпека життєдіяльності. К.: Основа, № 3. - 2015. - С. 19 - 22.

Вишенська І.Г. Вплив кліматичних факторів на вміст вуглецю в ґрунті степової екосистеми в експерименті зі штучною модифікацією вологості / І.Г.Вишенська, В.В. Іваник // Наукові записки НаУКМА. Сер.: Біологія та екологія. -Том 171. - 2015. - С. 46 - 50.

Голова комісії

Т.А.Сафранов

Manorma Sharma, *Marta Trofimova*, Vinay Sharma, Bhumi Nath Tripathi. Genetic variation to aluminium sensitivity in chickpea depends on its ability to efficiently accumulate nitrate / *Advances in Agronomy and Plant Sciences*. - 2015. - V. 1. - P. 1 - 12.

Нападовська Л.А., Пашков А.П., Пашков П.І., Примак О.В. Проблеми екотуризму в Україні та шляхи їх розв'язання на відпрацьованих і припинених кар'єрах // *Безпека життєдіяльності*. К.: Основа, 2014. - № 3. - С. 34-38.

У березні 2017 р. студенти та викладачі кафедра екології разом з Представництвом Польської академії наук у Києві організували і провели Всеукраїнську молодіжну конференцію «Суспільство, довкілля і зміни клімату». За результатами заходу опубліковано збірку матеріалів конференції. У березні 2018 р. була організована друга студентська конференція за тією ж тематикою. Студентську конференцію заплановано проводити щорічно. Викладачі кафедри разом зі студентами забезпечили формування програми, організацію і проведення Студентської Конференції Програми Балтійського університету «Співробітництво країн Балтійського регіону у впровадженні Порядку денного до 2030 року: мій внесок у досягнення Цілей сталого розвитку 2030» (Baltic University Program Students Conference «Baltic Region Collaboration in Agenda 2030 Implementation: My Contribution in Achieving Sustainable Development Goals 2030»), Pushcha Lisova - Kyiv, Ukraine, 9 – 12 April 2017), партнери – Програма Балтійського університету (Упсальський Університет, Швеція). У конференції взяли участь студенти, аспіранти і викладачі з 23 університетів Швеції, Фінляндії, Естонії, Латвії, Литви, Чехії, Польщі, Німеччини, Словаччини і України.

За активну науково-дослідну та інноваційну діяльність студенти кафедри отримали стипендії для молодих учених (стипендія ім. В.І. Вернадського та стипендія імені В. Любименка). Крім того, студенти беруть участь у виконанні науково-дослідних тем з оплатою з загального фонду бюджету.

Студенти брали участь у наукових форумах, зокрема, в міжнародній науково-практичній конференції «Геотуризм, практика і досвід», Львів 5-7 травня, 2016 р. та всеукраїнській науково-практичній конференції «Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття як складова екологічного та патріотичного виховання населення України» Донецька обл., м. Святогірськ, 7-8 липня 2016 р., НПП «Святі Гори». У національних та міжнародних конференціях різного рангу брали участь понад 25 студентів, а кількість опублікованих статей і тез доповідей перевищує 30.

Якість навчальної та наукової роботи студентів можна оцінити за результатами Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт та Всеукраїнських олімпіад з екології. Студенти кафедри екології були призерами Всеукраїнської студентської олімпіади за напрямом підготовки «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» серед класичних ЗВО у 2015 – 2018 рр.

7.3. Міжнародні зв'язки

НаУКМА активно сприяє участі студентів, викладачів та співробітників у програмах академічної мобільності. Міжнародна академічна мобільність (non-degree credit mobility) для студентів НаУКМА здійснюється за:

- двосторонніми угодами між НаУКМА та партнерськими університетами;
- програмою Erasmus+ KA 1 International Credit Mobility;
- іншими проектами (зокрема фінансованими проектом «Євразія», Норвегія).

Для викладачів і неакадемічних співробітників НаУКМА пропонується мобільність за проектами Erasmus+ KA 1 International Credit Mobility. Інформація щодо можливостей академічної мобільності представлені на веб-сайті НаУКМА і широко промотуються.

Важливим вектором науково-дослідної, науково-методичної, організаційно-виховної роботи кафедри екології є спрямованість на інтеграцію до співпраці з провідними академічними та науковими установами зарубіжжя.

Голова комісії

Т.А.Сафранов

Співпраця кафедри здійснюється в рамках двосторонніх договорів (зокрема, з Упсальським Університетом, Швеція, участь у Програмі Балтійського університету). Найбільш поширена форма співпраці - організацію спільних наукових та науково-практичних заходів, обмін навчальною та науковою інформацією, науковими матеріалами, перш за все - у галузі екології та охорони навколишнього середовища, короткотермінове стажування в університетах та навчання студентів в рамках програм обміну. Зокрема, з департаментом ботаніки та мікробіології Університету Оклахоми, США був реалізований спільний науковий проект. Співробітники кафедри залучаються в якості експертів до міжнародних проектів та організацій. Зокрема, Карамушка В.І. є членом Дорадчої робочої групи з питань інтегрованого управління прибережними смугами морів Чорноморської комісії, Стамбул, Туреччина (Advisory Group on Integrated Coastal Zone Management of the Black Sea Commission, Istanbul, Turkey).

Висновок: Експертна комісія зазначає, що результати наукової діяльності колективу кафедри екології свідчать про актуальність та перспективність наукових досліджень, а також підтверджує їх відповідність вимогам акредитації. Кафедра екології проводить активну науково-дослідну роботу, спрямовану на вирішення актуальних екологічних проблем із залученням здобувачів підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня з напрямку підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (галузь знань 10 «Природничі науки», спеціальність 101 «Екологія»). Міжнародна співпраця університету та кафедри дозволяє проводити навчальний процес та наукову роботу на високому рівні.

8. Якісні характеристики підготовки фахівців

Контрольне вимірювання залишкових знань. У процесі підготовки до акредитації з 15 листопада 2017 р. по 23 лютого 2018 р. було організовано і проведено шість комплексних контрольних робіт (ККР), у написанні яких взяло участь 28 студентів НаУКМА I і II року навчання, які опановують магістерську програму з екології. Комплексні контрольні роботи стосувалися дисциплін «Геоінформаційні системи», «Екологічне управління», «Екологічна економіка», «Екологічна інженерія», «Біорізноманіття» та «Філософські основи екологічної етики і біобезпеки». За результатами проведення ККР абсолютна успішність склала 100%, а якість 83% з усіх циклів перевірених дисциплін.

Під час проведення експертизи були повторно виконані комплексні контрольні роботи (відповідно до графіка, затвердженого президентом університету, додаток В). Оскільки більша частина студентів в період проведення роботи експертної комісії (25-27 червня 2018 р.) перебували на практиці, то оцінку залишкових знань була проведена лише зі студентами другого курсу (дисципліни «загальна екологія», «англійська мова» та «українська мова»). Оцінку успішності та якості навчання інших студентів було здійснено за результатами ККР, проведених під час самоаналізу (див. вище).

За результатами проведення ККР абсолютна успішність склала 100% з усіх циклів перевірених дисциплін (додаток Г), а якість виконання запропонованих завдань склала 71%. Як свідчать результати виконання комплексних контрольних робіт, студенти показали високий рівень професійної підготовки.

Проаналізувавши результати екзаменів та написання ККР при самоаналізі та під час експертної сесії студентами за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», експертна комісія відзначає, що показник якості знань є високим. Загалом, результати виконання ККР студентів відповідають державним вимогам.

Голова комісії

Т.А.Сафранов

Якість звітів про виробничу практику. У навчальному плані підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» передбачено проведення практик зі спеціальності, що відбуваються відповідно до Положення про практику студентів НаУКМА, затвердженого наказом № 669 від 17.11.2011 р. Студенти за вказаним напрямом підготовки проходять:

- практику ознайомчо-польову (після першого року навчання, місце проведення – Міжріченський регіональний ландшафтний парк, Чернігівська область, та Національний ботанічний сад НАН України, м. Київ);

- практику навчальну польову (після другого року навчання, місце проведення – Карпатський біосферний заповідник, Закарпатська область);

- практику дослідницьку (після третього року навчання, місце проведення – Сеймський регіональний ландшафтний парк, Сумська область).

З адміністраціями цих установ природно-заповідного фонду України укладені відповідні угоди про співпрацю.

Якщо при проходженні перших двох практик студенти головним чином поглиблюють свої знання про склад і функціонування природних екосистем, то під час дослідницької практики головним є формування навичок оцінювати стан довкілля, аналізувати та досліджувати його компоненти і процеси, що відбуваються в ньому.

Випусковою кафедрою екології розроблені програми практик, в яких детально висвітлюються мета, зміст, форми та методи контролю, звітність та підведення підсумків. Перед кожною практикою проводяться інструктивно-настановчі збори.

Питання про стан проходження практик заслуховуються на засіданнях кафедри екології, де затверджуються й результати проходження практик. Аналіз щоденників та звітів про проходження практики студентів підтверджує повноту відображення основних положень програми практики, наявність висновків і пропозицій майбутніх фахівців. Все це сприяє формуванню у майбутніх бакалаврів професійних умінь і навичок прийняття самостійних рішень, систематизації та актуалізації отриманих знань.

Якість виконання випускних кваліфікаційних робіт за програмою підготовки. Згідно з навчальним планом, підсумкова атестація здобувачів першого (бакалаврського) РВО з напрямку підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» здійснювалася у формі захисту кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота є самостійним науковим дослідженням, а її виконання передбачає вільне оперування тематикою у вибраній галузі, використання методів дослідження; здатність до самостійного аналізу наукових публікацій; грамотне мовно-стилістичне оформлення; дотримання основних вимог державних стандартів. Випускні кваліфікаційні роботи бакалавра відповідають тематиці робіт, яка розробляється щорічно кафедрою екології та затверджується наказом Президента НаУКМА. Основними напрямками тематики кваліфікаційних робіт є

- вплив природних і антропогенних факторів на стан і динаміку природних і антропогенних екосистем (приклади тем: «Екотоксикологічна оцінка фітотоксичності та біоаккумуляції свинцю у системі ґрунт - рослина в умовах Полісся України», «Вплив на гідробіонтів антропогенно-порушеного температурного режиму водойм», «Екологічна характеристика річки Остер», «Оцінка якості води Канівського водосховища за фітопланктоном»);

- збереження біологічного різноманіття та заповідна справа (приклади тем: «Аналіз методичних підходів до побудови видань «Червоної Книги України», «Порівняльна характеристика природних парків Полісся України та Польщі на прикладі Міжрічинського РЛП та парку Народового», «Аналіз антропогенних змін лісових ландшафтів на території РЛП «Міжрічинський» у XX - XXI століттях»);

Голова комісії

Т.А.Сафранов

- екологія міських систем і виробничої діяльності (приклади тем: «Роль зелених насаджень в адаптації жителів міст до негативних проявів зміни клімату на прикладі м. Києва», «Екологічні наслідки використання біодеградабельної упаковки у харчовій промисловості в Україні», «Оцінка якості артезіанської води з бюветів»).

Тематика робіт є актуальною, відповідає спеціальності майбутніх фахівців-екологів і потребує проведення самостійних досліджень здобувачами. Оформлення кваліфікаційних робіт в цілому відповідає Положенню «Про кваліфікаційну (випускову) роботу студента НаУКМА», затверджену Наказом № 291 від 16.06.2017 р.

Під час підготовки кваліфікаційних робіт (частина з них виконується в науково-дослідних установах) студенти поглиблюють свої дослідницькі навички.

Здобувачі першого (бакалаврського) рівня з напрямку підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» показали високий рівень виконання дослідницьких робіт, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, вміння представляти результати власних досліджень. Абсолютна успішність захистів випускних кваліфікаційних робіт становила 100% при такій же успішності (100%) у 2016 та 2017 роках. Як свідчать протоколи захисту кваліфікаційних робіт випускники бакалаврату показали високий освітній рівень та ґрунтовні знання із дисциплін циклів загальної та професійної підготовки.

Висновок: Показники успішності та якості виконання ККР, а також захисту курсових робіт відповідають критеріям та вимогам щодо якісної підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» напрямку підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (галузь знань 10 - Природничі науки, спеціальність 101 «Екологія»). В результаті проведеної перевірки курсових робіт комісія зазначає, що тематика, наукові та методичні основи і результати виконання робіт в повній мірі є актуальними, науковими та мають фундаментальне або прикладне значення, виконані у відповідності до встановлених вимог. Якість підготовки випускників напрямку підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (галузь знань 10 «Природничі науки», спеціальність 101 «Екологія») у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України до акредитації заявленого напрямку.

9. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи з їх усунення

За період дії ліцензії на провадження освітньої діяльності щодо підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня за напрямком підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» зауваження та приписи контролюючих державних органів, а також претензії юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності навчального закладу відсутні.

Експертною комісією щодо ліцензування підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямку підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (Наказ МОН України № 703л від 27 березня 2008 р.) були сформульовані окремі зауваження та пропозиції.

1. Кафедрі слід звернути увагу на обладнання своїх приміщень під спеціалізовані лабораторії для проведення курсів з геології, ґрунтознавства, ГІС.

Проведено заходи: Для підвищення ефективності навчального процесу підготовки фахівців-екологів були обладнані спеціалізовані кабінети для проведення курсів та наукових досліджень, зокрема:

Голова комісії

Т.А.Сафранов

- кабінет 3-211 обладнано персональними комп'ютерами (6 одиниць, комп'ютер BRAVO INTEL Dual Core E6600) та спеціальним програмним забезпеченням (ArcView 10.0; Ms Windows XP; Microsoft Office Package; SPSS) для проведення занять з курсів «Інформатика з основами ГІС», «Геоінформаційні системи», «Альтернативна енергетика», наукових семінарів для аспірантів кафедри екології та ін.;

- кабінет 3-207 перетворено в лабораторію моніторингу геосередовища і ландшафтів. Зокрема, в кабінеті встановлено вітрини з потужною колекцією геологічних артефактів та научних матеріалів для проведення занять з курсів «Основи геології з основами геоморфології», «Агроекологія», «Основи ґрунтознавства». Практичні заняття з курсу «Основи ґрунтознавства» також проводяться на базі музею Державного підприємства «Київський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою»

2. *Зараз кафедра використовує можливості використання бази НАН України на основі договорів про співпрацю. Така допомога була б значно більш ефективною, якби здійснювалась на базі спільної кафедри, або спільного науково-педагогічного центру НаУКМА і установ НАН України.*

Проведено заходи: При викладанні певних курсів, проходженні практики та проведенні наукових досліджень студентами-екологами використовуються можливості та дослідницькі бази Національного природничого музею НАНУ, Національного ботанічного саду ім. Гришка НАНУ, Інститутів ботаніки та гідробіології НАНУ, провідні вчені яких залучені до освітнього процесу кафедри екології. Разом з тим, питання створення спільної з установами НАН України кафедри аналізувалося і обговорювалося, але поки що не реалізоване. Причини – недостатність нормативно-правової бази (зокрема, в аспекті джерел і процедур фінансування такої структури), складність організаційних моментів (спільну кафедру можна створити з окремою установою НАНУ, але вона не охопить всіх потреб і напрямків освітньо-наукового процесу), невизначеність у перспективах розвитку інститутів НАНУ та самої Академії. Тому питання створення спільної кафедри поки що не є пріоритетним у планах розвитку кафедри.

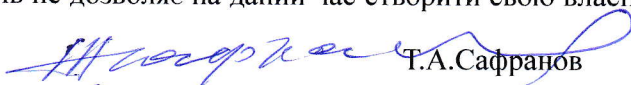
3. *Більш ефективно використовувати випускників аспірантури для кадрового забезпечення кафедри та вирішення проблеми омолодження педагогічного складу.*

Проведено заходи: Після завершення аспірантури були запрошені працювати на посаді старшого викладача кафедри екології Козак Олена Міленівна (захистила кандидатську дисертацію в 2016 р., наразі перебуває у відпустці по догляду за дитиною) та Халаїм Олександра Олегівна (захистила кандидатську дисертацію в 2017 р.). У травні поточного року конкурс на посаду старшого викладача кафедри екології пройшла випускниця аспірантури Спінова Юлія Олексіївна. Спінова Ю.О. завершує підготовку кандидатської дисертації. Працюватиме на посаді з 1 вересня 2018 р. Кафедра також планує залучити до викладацької роботи після завершення аспірантури в 2018 р. Яремича А.В.

4. *Для закріплення знань, отриманих студентами напрямку 0708 Екологія, для переходу до науково-педагогічного процесу навчання, бажано організувати одну-дві стаціонарну бази краще у безпосередньому контакті із заповідними об'єктами.*

Проведено заходи: Для закріплення знань, отриманих студентами спеціальності 101 «Екологія», кафедра використовує стаціонарні бази Міжрічинського регіонального ландшафтного парку, Карпатського біосферного заповідника та Сеймського регіонального ландшафтного парку, де студенти проходять ознайомчо-польову, навчально-польову та дослідницьку практики. Для цього укладені відповідні угоди про співпрацю з адміністрацією установ. Спільні дослідження проводяться на базі Біосферного заповідника «Асканія-Нова» імені Ф.Е. Фальц-Фейна Національної академії аграрних наук України. Ще одна потужна база проходження студентських практик та проведення досліджень – Карадазький природний заповідник – була втрачена у зв'язку з анексією Криму Російською Федерацією в 2014 р. Брак відповідних коштів не дозволяє на даний час створити свою власну стаціонарну

Голова комісії

 Т.А.Сафранов

базу (бази) практики на території чи у контакті з природо-заповідними об'єктами. Разом з тим, використання можливостей вказаних установ природно-заповідного фонду України на даний час повністю задовольняє потреби у практиках студентів зазначеного напрямку підготовки.

Таким чином, кафедрою екології за звітний період були вжиті заходи, які сприяють підвищенню ефективності підготовки фахівців-екологів.

10. Показники відповідності підготовки бакалаврів з напрямку підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» у Національному університеті «Києво-Могилянська академія»

Критерії відповідності діяльності Національним університетом «Києво-Могилянська академія» акредитаційним умовам надання освітніх послуг за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» наведені у порівняльних таблицях відповідності наявних умов провадження освітньої діяльності вимогам акредитації (Додаток А).

11. Загальні висновки, зауваження і рекомендації експертної комісії

Проаналізувавши матеріали, подані на первинну акредитацію, та перевібивши на місці результати діяльності закладу вищої освіти з надання освітніх послуг, експертна комісія зробила наступні загальні висновки:

- Національний університет «Києво-Могилянська академія» є потужним закладом вищої освіти, в якому сформувалася визнана система підготовки висококваліфікованих фахівців із сучасних спеціальностей, які здатні ефективно працювати в ринкових умовах та вирішувати актуальні проблеми в галузі екології, охорони довкілля та природокористування. В університеті наявні всі нормативно-правові документи, необхідні для підготовки бакалаврів рівня за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (галузь знань 10 «Природничі науки», спеціальність 101 «Екологія»).

- Показники прийому не перевищували встановлених ліцензованих обсягів. Державне замовлення виконується на 100 %. Ліцензований обсяг підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» використовується не повністю, але випускова кафедра докладає достатні зусилля для вирішення проблеми формування належного контингенту студентів.

- Навчання студентів за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» відбувається з урахуванням вимог Галузевих стандартів вищої освіти України щодо підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

- Методичне забезпечення навчальних дисциплін (навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки до проведення практичних і семінарських занять та ін.) складає 100 %.

- Кадровий склад випускової кафедри збалансований, на кафедрі працює достатня кількість докторів та кандидатів біологічних, медичних, геолого-мінералогічних, хімічних та сільськогосподарських наук. Випускову кафедру очолює кандидат біологічних наук за спеціальністю 03.00.04 - біохімія, доцент Карамушка В.І., відомий фахівець у галузі екологічного управління (керівник проектної групи за спеціальністю 101 «Екологія» в Національному університеті «Києво-Могилянська академія»).

Голова комісії

Т.А.Сафранов

- Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення навчального процесу, його стан та якість дозволяє проводити підготовку фахівців-екологів на високому науково-методичному рівні.

- На випусковій кафедрі проводиться активна науково-дослідна робота, спрямування якої відповідає напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», що дозволяє підвищити наукоємність навчального процесу цієї спеціальності. Міжнародна співпраця дозволяє проводити навчальний процес та наукову роботу на сучасному методичному та методологічному рівні.

- Національний університет «Кієво-Могилянська академія» має необхідну соціально-культурну інфраструктуру, що сприяє позитивному розвитку особистості студентської молоді.

- Показники успішності та якості виконання ККР, захисту випускної кваліфікаційної роботи, звітів про виробничу практику відповідають критеріям та вимогам щодо якісної підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

Експертна комісія вважає за доцільне висловити рекомендації, які однак, не впливають на загальне позитивне рішення про підсумки акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»:

1) активізувати роботу із посилення профорієнтації, формування контингенту студентів та індивідуальної взаємодії зі студентами з метою повного заповнення ліцензійного обсягу та доведення до випуску набраної кількості студентів;

2) активізувати міжнародне співробітництво викладачів та студентів кафедри з провідними університетами інших країн щодо обміну досвідом, науково-методичними інноваціями, розроблення та впровадження спільних освітніх та наукових проектів;

3) продовжити роботу з оновлення і поповнення матеріально-технічної і інформаційної бази випускової кафедри, зокрема, сучасним комп'ютерним, лабораторним та моніторинговим обладнанням;

4) активізувати роботу щодо залучення здобувачів першого (бакалаврського) рівня до науково-дослідних робіт, зокрема, щодо підготовки отриманих наукових результатів до опублікування в періодичних виданнях та оприлюднення на наукових конференціях;

5) постійно розширювати тематику випускних кваліфікаційних робіт бакалаврів, спрямованих на дослідження динаміки природних та антропогенних екосистем в умовах зміни клімату, на вирішення актуальних проблем у галузі екологічного управління та сталого розвитку громад і суспільства, на формування екологічної свідомості і культури сучасної особистості та інших.

11. Підстави для акредитації Київського національного університету «Кієво-Могилянська академія»

На підставі поданих для первинної акредитації матеріалів Національного університету «Кієво-Могилянська академія», перевірки результатів діяльності на місці, оцінки спроможності даного навчального закладу проводити освітню діяльність, перевірки стану науково-методичного, кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення, експертна комісія дійшла висновку, що підготовка підготовки бакалаврів з напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (галузь знань 10 «Природничі науки», спеціальність 101 «Екологія») відповідає ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації напряму підготовки.

Голова комісії

Т.А.Сафранов

Проведена експертиза дає підстави зробити такий загальний висновок:

На підставі вказаного вище експертна комісія Міністерства освіти і науки України зробила висновок щодо можливості акредитації підготовки з напрямку 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (галузь знань 10 «Природничі науки», спеціальність 101 «Екологія») з ліцензованим обсягом 50 осіб денної форми навчання.

Голова експертної комісії,
завідувач кафедри прикладної екології Одеського державного екологічного університету, доктор геолого-мінералогічних наук, професор

 Т.А. Сафранов

Член експертної комісії,
завідувач кафедри екології та збалансованого природокористування Національного університету «Львівська політехніка», доктор технічних наук, професор

 М.С. Мальований

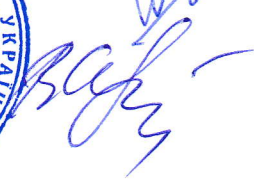
З експертними висновками ознайомлений:

Президент Національного університету «Києво-Могилянська академія», PhD, доцент

 А.А. Мелешевич

Завідувач кафедри екології кандидат біологічних наук, доцент

 В.І. Карамушка

27 червня 2018 року

Порівняльна таблиця відповідності стану забезпечення Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації з напрямку підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (освітній рівень «бакалавр»)

**Кадрові вимоги
щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти**

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1.1. які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	53	+ 3
1.2. які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	10	28	+18
2. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
2.1. практичної роботи за фахом	10	100	+90
3. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	100	100	-
4. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
4.1. з науковим ступенем або вченим званням	+	+	--
5. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	--

Жарран

Технологічні вимоги щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	10,2	+7,8
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	31,5	+1,5
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	-
2) пунктів харчування	+	+	-
3) актового чи концертного залу	+	+	-
4) спортивного залу	+	+	-
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	-
6) медичного пункту	+	+	-
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	70	-
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	-

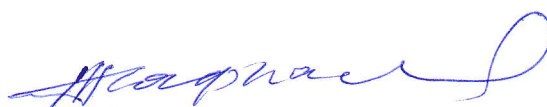
Діафант

Технологічні вимоги щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	-
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	-
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	-
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	-

Технологічні вимоги щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	182	+177
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	-

3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/ видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	-
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	60	-

Голова експертної комісії

завідувач кафедри прикладної екології Одеського державного екологічного університету, доктор геолого-мінералогічних наук, професор

Т.А. Сафранов
Т.А. Сафранов

Член експертної комісії

завідувач кафедри екології та збалансованого природокористування Національного університету «Львівська політехніка», доктор технічних наук, професор

М.С. Мальований
М.С. Мальований

З експертними висновками ознайомлений:

Президент Національного університету «Київська Могилянська академія», PhD, доцент
Завідувач кафедри екології
кандидат біологічних наук, доцент

А.А. Мелешевич
А.А. Мелешевич

В.І. Карамушка
В.І. Карамушка

27 червня 2018 року

Додаток Б

«Погоджено»
Голова експертної комісії МОН України

Т.А. Сафранов

25 червня 2018 року

«Затверджую»
Президент Національного університету
«Кієво-Могилянська академія»
А.А. Мелешевич

25 червня 2018 року

ГРАФІК
проведення ККР студентами, що навчаються за напрямом підготовки 6.040106
«Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»

Назва навчальної дисципліни	Дата та час проведення ККР	Навчальна аудиторія	Навчальні групи	Кількість студентів	Викладач	Експерти
РВО «Бакалавр»						
Цикл соціально-гуманітарної підготовки						
1. Українська мова	25.06.2018	219	1	14	Тоцька Н.Г.	Сафранов Т.А. Мальований Я.О.
2. Англійська мова	26.06.2018	219	1	14	Нестеренко Л.О.	Сафранов Т.А. Мальований Я.О.
Цикл фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки						
3. Загальна екологія	26.06.2018	219	1	14	Ємельянов І.Г.	Сафранов Т.А. Мальований Я.О.

Завідувач кафедри екології
кандидат біологічних наук, доцент

В.І. Карамушка

Аналіз залишкових знань студентів напрямку 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» у Національному університеті «Києво-Могилянська академія»

№ п/п	Дисципліна	Група	К-сть студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки						Абсолютна успішність, %	Якість, %	
				К-сть	%	відмінно	добре	задовільно	незадовільно	К-сть	%			
														К-сть
3 дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки														
1.	Українська мова	1	14	14	100	-	8	57	6	43	-	-	100	57
2.	Англійська мова	1	14	14	100	3	21	9	64	2	15	-	100	85
3 дисциплін природничо-наукової (фундаментальної) підготовки														
2.	Загальна екологія	1	14	14	100	1	7	9	64	4	29	-	100	71
		Всього												71

Голова експертної комісії,

завідувач кафедри прикладної екології Одеського державного екологічного університету, доктор геолого-мінералогічних наук, професор

Член експертної комісії,

завідувач кафедри екології та збалансованого природокористування Національного університету «Львівська політехніка», доктор технічних наук, професор

З експертними висновками ознайомлений:

Президент Національного університету «Києво-Могилянська академія», доктор філософських наук, професор

PhD, доцент

Завідувач кафедри екології кандидат біологічних наук, доцент

27 червня 2018 року

Т.А. Сафранов

М.С. Мальований

А.А. Мелешевич

В.І. Карамушка

Додаток Г

Аналіз якості курсових робіт бакалаврів з напрямку підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» у Національному університеті «Києво-Могилянська академія»

№ п/п	Дисципліна	Курс	Група	К-ть студентів	Одержали оцінки								Успішність, %	Якість, %
					5		4		3		2			
					К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%		
1	Курсова робота	3-й курс	1	25	10	40	14	56	1	4	-	-	100	96
	Всього			25	10	40	14	56	1	4	-	-	100	96

Голова експертної комісії,

завідувач кафедри прикладної екології Одеського державного екологічного університету, доктор геолого-мінералогічних наук, професор

Член експертної комісії,

завідувач кафедри екології та збалансованого природокористування Національного університету «Львівська політехніка», доктор технічних наук, професор

З експертними висновками ознайомлений:

Президент Національного університету «Києво-Могилянська академія»
PhD, доцент

Завідувач кафедри екології кандидат біологічних наук, доцент

27 червня 2018 року

Т.А. Сафранов

М.С. Мальований

А.А. Мелешевич

В.І. Карамушка

Додаток Д

Аналіз якості виконання та захисту звітів з практики бакалаврів з напрямку підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» у Національному університеті «Кієво-Могилянська академія»

№ п/п	Вид практики	Курс	Група	К-ть студентів	Одержали оцінки								Успішність, %	Якість, %
					5		4		3		2			
					К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Практика ознайомчо-польова екологічна	1	1	8	3	38	2	25	3	37	-	-	100	63
			2	7	2	29	3	42	2	29	-	-	100	71
2.	Практика навчальна польова екологічна	2	1	13	11	85	2	15	-	-	-	-	100	100
			2	12	10	83	2	17	-	-	-	-	100	100
3.	Практика дослідницька екологічна	3	1	11	7	64	3	27	1	9	-	-	100	91
			2	11	6	55	5	45	-	-	-	-	100	100

Голова експертної комісії,
завідувач кафедри прикладної екології Одеського державного екологічного університету, доктор геолого-мінералогічних наук, професор

Т.А. Сафранов

Член експертної комісії,
завідувач кафедри екології та збалансованого природокористування Національного університету «Львівська політехніка», доктор технічних наук, професор

М.С. Мальований

З експертними висновками ознайомлений:
Президент Національного університету «Кієво-Могилянська академія», PhD, доцент
Завідувач кафедри екології
кандидат біологічних наук, доцент

А.А. Мелешевич

В.І. Карамушка

27 червня 2018 року